

Saksframlegg

Saksnummer	Utvalg	Møtedato
076/24	Hovedutvalg for miljø, kultur og næring	20.11.2024
039/24	Kommuneplanutvalg	21.11.2024
317/24	Kommunestyret	11.12.2024

Kommunedelplan for naturmangfold - Sluttbehandling

KOMMUNEDIREKTØRENS FORSLAG TIL VEDTAK:

- Bestemmelsene til kommunedelplanen for naturmangfold, datert 26.08.24, sist revidert 13.11.24, vedtas iht. plan- og bygningslovens § 11-15, slik de fremkommer i vedlegg 1.
- Alle plandokumentene oppdateres i henhold til kommunestyrets behandling den 11.12.24. Samtidig kan det gjøres redaksjonelle endringer av planmaterialet.

Saksbehandler: Arealplanlegger Hanne Holmen

Vedtak som innstilling fra Kommuneplanutvalg, 21.11.2024 - 039/24

- Bestemmelsene til kommunedelplanen for naturmangfold, datert 26.08.24, sist revidert 13.11.24, vedtas iht. plan- og bygningslovens § 11-15, slik de fremkommer i vedlegg 1.
- Alle plandokumentene oppdateres i henhold til kommunestyrets behandling den 11.12.24. Samtidig kan det gjøres redaksjonelle endringer av planmaterialet.

Vedtak som innstilling fra Hovedutvalg for miljø, kultur og næring, 20.11.2024 - 076/24

- Bestemmelsene til kommunedelplanen for naturmangfold, datert 26.08.24, sist revidert 13.11.24, vedtas iht. plan- og bygningslovens § 11-15, slik de fremkommer i vedlegg 1.
- Alle plandokumentene oppdateres i henhold til kommunestyrets behandling den 11.12.24. Samtidig kan det gjøres redaksjonelle endringer av planmaterialet.

Kommunedirektørens vedtak med følgende presiseringer / endringer for § 1 og § 2.1 fra Sørensen, Frp:

§1 - GENERELT

Bestemmelsene gjelder for hele planområdet, dvs. hele Larvik kommune.

Bestemmelsene er juridisk bindende, mens de ulike temakartene, planbeskrivelsen med vedlegg og kunnskapsgrunnlaget er retningsgivende og skal gi økt kunnskap om naturmangfoldet i Larvik kommune.

Kommunedelplan for naturmangfold skal konkretisere hvilke grep Larvik kommune bør ta for å stanse tap av naturmangfold, ivareta dagens artsmangfold og restaurere strategisk viktige økosystemer, naturtyper og økologiske funksjonsområder.

Bestemmelsene skal legges til grunn for alle utbyggingsprosjekter, plansaker og byggesaker, der naturmangfoldet kan bli berørt. **Bestemmelsene gis dog ikke tilbakevirkende kraft.**

Kunnskapsgrunnlaget og temakart skal sørge for kunnskapsbasert, helhetlig og forutsigbar forvaltning, som sikrer at vi tar vare på naturen og naturmangfold i all kommunal saksbehandling.

Kommunedelplanen for naturmangfold er ment å gi:

- bedre forutsetninger for å prioritere god og riktig arealbruk
- bedre grunnlag for å utøve forvaltning i tråd med naturmangfoldlovens krav
- økt forutsigbarhet, kunnskapsgrunnlag og effektivitet i planprosesser
- bedre lokal forankring for avveiningene mellom bruk og vern
- bedre oversikt over eksisterende kunnskap om naturverdier i kommunen
- forebygge arealbrukskonflikter og forhindre innsigelser fra regionale myndigheter

§ 2.1 Utbyggingsområder

Nye utbyggingsprosjekter **bør** der det er naturlig i hovedsak skje som gjenbruk og fortetting av allerede utbygde arealer. Dersom det er samfunnsmessige gode grunner til å **utvikle** arealer som er viktige for sårbare og rødlistede arter og naturtyper bør man dersom det ligger tilrette for det søke å restaurere arealer andre steder i kommunen. Dersom det må gjøres kompensierende restaurering av økosystemet i og rundt drikkevannskilder må dette skje i umiddelbar nærhet av samme drikkevannskilde.

Hovedutvalg for miljø, kultur og næring 20.11.2024

Møtebehandling:

076/24 Kommunedelplan for naturmangfold - Sluttbehandling, foreslått av Erik Andreas Sørensen, Fremskrittspartiet

Frp's forslag til tillegg/endring i §1 og §2.1. Se fet bokstavtype med understreking. FORSLAG:

§1 - GENERELT

Bestemmelsene gjelder for hele planområdet, dvs. hele Larvik kommune.

Bestemmelsene er juridisk bindende, mens de ulike temakartene, planbeskrivelsen med vedlegg og kunnskapsgrunnlaget er retningsgivende og skal gi økt kunnskap om naturmangfoldet i Larvik kommune.

Kommunedelplan for naturmangfold skal konkretisere hvilke grep Larvik kommune bør ta for å stanse tap av naturmangfold, ivareta dagens artsmangfold og restaurere strategisk viktige økosystemer, naturtyper og økologiske funksjonsområder.

Bestemmelsene skal legges til grunn for alle utbyggingsprosjekter, plansaker og byggesaker, der naturmangfoldet kan bli berørt. **Bestemmelsene gis dog ikke tilbakevirkende kraft.**

Kunnskapsgrunnlaget og temakart skal sørge for kunnskapsbasert, helhetlig og forutsigbar forvaltning, som sikrer at vi tar vare på naturen og naturmangfold i all kommunal saksbehandling.

Kommunedelplanen for naturmangfold er ment å gi:

- bedre forutsetninger for å prioritere god og riktig arealbruk
- bedre grunnlag for å utøve forvaltning i tråd med naturmangfoldlovens krav
- økt forutsigbarhet, kunnskapsgrunnlag og effektivitet i planprosesser
- bedre lokal forankring for avveiningene mellom bruk og vern
- bedre oversikt over eksisterende kunnskap om naturverdier i kommunen
- forebygge arealbrukskonflikter og forhindre innsigelser fra regionale myndigheter

§ 2.1 Utbyggingsområder

Nye utbyggingsprosjekter **bør** der det er naturlig i hovedsak skje som gjenbruk og fortetting av allerede utbygde arealer. Dersom det er samfunnsmessige gode grunner til å **utvikle** arealer som er viktige for sårbare og rødlistede arter og naturtyper bør man dersom det ligger tilrette for det søke å restaurere arealer andre steder i kommunen. Dersom det må gjøres kompensierende restaurering av økosystemet i og rundt drikkevannskilder må dette skje i umiddelbar nærhet av samme drikkevannskilde.

Votering:

Det ble først votert over kommunedirektørens forslag til vedtak og dette ble enstemmig anbefalt vedtatt.

Videre ble det votert over Sørensen, Frp sitt tilleggsforslag og dette ble anbefalt vedtatt med 7 mot 4 stemmer.

7 = Frp 2, H 2, Krf 2, INP 1

4 = Ap 2, MDG 1, V 1

HMKN - 076/24 Vedtak

- Bestemmelsene til kommunedelplanen for naturmangfold, datert 26.08.24, sist revidert 13.11.24, vedtas iht. plan- og bygningslovens § 11-15, slik de fremkommer i vedlegg 1.
- Alle plandokumentene oppdateres i henhold til kommunestyrets behandling den 11.12.24. Samtidig kan det gjøres redaksjonelle endringer av planmaterialet.

Kommunedirektørens vedtak med følgende presiseringer / endringer for § 1 og § 2.1 fra Sørensen, Frp:

§1 - GENERELT

Bestemmelsene gjelder for hele planområdet, dvs. hele Larvik kommune.

Bestemmelsene er juridisk bindende, mens de ulike temakartene, planbeskrivelsen med vedlegg og kunnskapsgrunnlaget er retningsgivende og skal gi økt kunnskap om naturmangfoldet i Larvik kommune.

Kommunedelplan for naturmangfold skal konkretisere hvilke grep Larvik kommune bør ta for å stanse tap av naturmangfold, ivareta dagens artsmangfold og restaurere strategisk viktige økosystemer, naturtyper og økologiske funksjonsområder.

Bestemmelsene skal legges til grunn for alle utbyggingsprosjekter, plansaker og byggesaker, der naturmangfoldet kan bli berørt. **Bestemmelsene gis dog ikke tilbakevirkende kraft.**

Kunnskapsgrunnlaget og temakart skal sørge for kunnskapsbasert, helhetlig og forutsigbar forvaltning, som sikrer at vi tar vare på naturen og naturmangfold i all kommunal saksbehandling.

Kommunedelplanen for naturmangfold er ment å gi:

- bedre forutsetninger for å prioritere god og riktig arealbruk
- bedre grunnlag for å utøve forvaltning i tråd med naturmangfoldlovens krav
- økt forutsigbarhet, kunnskapsgrunnlag og effektivitet i planprosesser
- bedre lokal forankring for avveiningene mellom bruk og vern
- bedre oversikt over eksisterende kunnskap om naturverdier i kommunen
- forebygge arealbrukskonflikter og forhindre innsigelser fra regionale myndigheter

§ 2.1 Utbyggingsområder

Nye utbyggingsprosjekter **bør** der det er naturlig i hovedsak skje som gjenbruk og fortetting av allerede utbygde arealer. Dersom det er samfunnsmessige gode grunner til å **utvikle** arealer som er viktige for sårbare og rødlistede arter og naturtyper bør man dersom det ligger tilrette for det søke å restaurere arealer andre steder i kommunen. Dersom det må gjøres kompensierende restaurering av økosystemet i og rundt drikkevannskilder må dette skje i umiddelbar nærhet av samme drikkevannskilde.

Kommuneplanutvalg 21.11.2024

Møtebehandling:

Mindre Endringsforslag , foreslått av Per Manvik, Fremskrittspartiet

§1 - GENERELT

Bestemmelsene gjelder for hele planområdet, dvs. hele Larvik kommune.

Bestemmelsene er juridisk bindende, mens de ulike temakartene, planbeskrivelsen med vedlegg og kunnskapsgrunnlaget er retningsgivende og skal gi økt kunnskap om naturmangfoldet i Larvik kommune.

Kommunedelplan for naturmangfold skal konkretisere hvilke grep Larvik kommune bør ta for å stanse tap av naturmangfold, ivareta dagens artsmangfold og restaurere strategisk viktige økosystemer, naturtyper og økologiske funksjonsområder.

Bestemmelsene kan legges til grunn for alle utbyggingsprosjekter, plansaker og byggesaker, der naturmangfoldet kan bli berørt. > Bestemmelsene gis dog ikke tilbakevirkende kraft.< nytt.

Kunnskapsgrunnlaget og temakart skal sørge for kunnskapsbasert, helhetlig og forutsigbar forvaltning, som sikrer at vi tar vare på naturen og naturmangfold i all kommunal saksbehandling.

Kommunedelplanen for naturmangfold er ment å gi:

- bedre forutsetninger for å prioritere god og riktig arealbruk
- bedre grunnlag for å utøve forvaltning i tråd med naturmangfoldlovens krav
- økt forutsigbarhet, kunnskapsgrunnlag og effektivitet i planprosesser
- bedre lokal forankring for avveiningene mellom bruk og vern
- bedre oversikt over eksisterende kunnskap om naturverdier i kommunen
- forebygge arealbrukskonflikter og forhindre innsigelser fra regionale myndigheter

§ 2.1 Utbyggingsområder

>Nye utbyggingsprosjekter bør der det er naturlig i hovedsak skje som gjenbruk og fortetting av allerede utbygde arealer. Dersom det er samfunnsmessige gode grunner til å utvikle arealer som er viktige for sårbare og rødlistede arter og naturtyper bør man dersom det ligger tilrette for det søke å restaurere arealer andre steder i kommunen<nytt.. Dersom det må gjøres kompensierende restaurering av økosystemet i og rundt drikkevannskilder må dette skje i umiddelbar nærhet av samme drikkevannskilde.

Votering:

Det ble først votert over kommunedirektørens forslag til vedtak med unntak av § 2.1 og dette ble enstemmig anbefalt vedtatt.

Videre ble kommunedirektørens forslag til vedtak i § 2.1 satt opp mot Manvik, Frp sitt forslag og kommunedirektørens forslag ble anbefalt vedtatt med 7 mot 4 stemmer.

7 = H 3, Ap 2, R 1, SV 1

4 = Frp 2, Krf 1, INP 1

Til slutt det votert over Manvik, Frp sitt forslag til tillegg i § 1 og dette falt med 5 mot 6 stemmer.

5 = Ap 1, Frp 2, Krf 1, INP 1

6 = H 3, Ap 1, SV 1, R 1

KOMPU - 039/24 Vedtak

- Bestemmelsene til kommunedelplanen for naturmangfold, datert 26.08.24, sist revidert 13.11.24, vedtas iht. plan- og bygningslovens § 11-15, slik de fremkommer i vedlegg 1.
- Alle plandokumentene oppdateres i henhold til kommunestyrets behandling den 11.12.24. Samtidig kan det gjøres redaksjonelle endringer av planmaterialet.

Kommunestyret 11.12.2024

Møtebehandling:

Per Manvik, Frp, løftet vedtaket fra hovedutvalg for miljø, kultur og næring.

Votering:

Kommuneplanutvalgets innstilling ble satt opp mot Manviks forslag. Kommuneplanutvalgets innstilling ble vedtatt med 30 mot 11 stemmer.

11=FRP 9, KRF 1, INP 1

KST - 317/24 Vedtak

- Bestemmelsene til kommunedelplanen for naturmangfold, datert 26.08.24, sist revidert 13.11.24, vedtas iht. plan- og bygningslovens § 11-15, slik de fremkommer i vedlegg 1.
- Alle plandokumentene oppdateres i henhold til kommunestyrets behandling den 11.12.24. Samtidig kan det gjøres redaksjonelle endringer av planmaterialet.

SAMMENDRAG:

Kommunedelplanen for naturmangfold har vært på offentlig høring i perioden 05.9-03.11.2024.

Følgende dokumenter var ute på høring:

- Kunnskapsgrunnlag 2024
- Planbeskrivelse (Mål, strategier og tiltak), datert 26.08.24
- Planbestemmelser og retningslinjer, datert 26.08.24, sist revidert 13.11.24
- 4 digitale temakart med 18 ulike kartlag

Kommunedirektøren mottok 17 høringsinnspill, jf. vedlegg 5. Kommunedirektøren har laget et sammendrag av høringsuttalelsene med kommentarer på hvordan de er fulgt opp jf. vedlegg 4. Alle innspillene er vurdert av kommunedirektøren og svart ut i vedlegg 4. De endringene som er gjort er redegjort for under vurderinger og konsekvenser.

Følgende forslag til vedtak fremmes av kommunedirektøren:

- Bestemmelsene til kommunedelplanen for naturmangfold, datert 26.08.24, sist revidert 13.11.24, vedtas iht. plan- og bygningslovens § 11-15, slik de fremkommer i vedlegg 1.
- Alle plandokumentene oppdateres i henhold til kommunestyrets behandling den 11.12.24. Samtidig kan det gjøres redaksjonelle endringer av planmaterialet.

HANDLINGSROM:

Planprosess jf. [plan- og bygningsloven](#) kapittel 11 kommunedelplan

Oppstartssak KDP naturmangfold jf. [KST-sak 137/22](#)

Fastsatt planprogram jf. [KST-sak 052/23](#)

Kommunedelplan for naturmangfold - 1. gangsbehandling jf. [KPU-sak 022/24](#)

FAKTISKE OPPLYSNINGER:

Kommunestyret vedtok oppstart av kommunedelplan for naturmangfold den 16.10.2022, jf. KST sak 137/22. Deretter ble det laget et planprogram som ble vedtatt av kommunestyret den 22.03.2023 jf. KST-sak 052/23.

Kommunedirektøren har utarbeidet et kunnskapsgrunnlag, som ble lagt fram som melding for Hovedutvalg for miljø, kultur og næring 5. juni 2024 og Kommuneplanutvalget den 6. juni 2024. På bakgrunn av kunnskapsgrunnlaget utarbeidet kommunedirektøren kommunedelplan for Naturmangfold, som har vært ute på høring i perioden 05.09-03.11.24, jf. KPU-sak 022/24.

Følgende dokumenter ble lagt ut på offentlig høring :

- Kunnskapsgrunnlag 2024
- Planbeskrivelse (Mål, strategier og tiltak), datert 26.08.24
- Planbestemmelser og retningslinjer , datert 26.08.24, sist revidert 13.11.24
- 4 digitale temakart med 18 ulike kartlag

I høringsperioden kom det 17 høringsinnspill, jf. vedlegg 5. Alle innspillene er vurdert av kommunedirektøren, jf. vedlegg 4, de endringene som er gjort er gjort rede for under vurderinger og konsekvenser i denne saken.

ØKONOMISKE KONSEKVENSER:

Kommunedelplanen har ingen direkte økonomiske konsekvenser for Larvik kommune. Eventuelle midler som kreves for oppfølging av tiltak i handlingsprogrammet håndteres i forbindelse med ordinær strategidokumentprosess og søknad om eksterne midler. Videre kan planbestemmelsene utløse kostnader gjennom utredninger for tiltakshaver ved mangelfulle kunnskapsgrunnlag i saker.

KONSEKVENSER FOR BEFOLKNINGSVEKST, VERDISKAPING OG ØKT KOMPETANSE:

Kommunedelplanen for naturmangfold i Larvik kommune kan bidra til både befolkningsvekst, verdiskaping og økt kompetanse. Planbestemmelsene vil bidra til å sikre en felles forståelse for hvilke natur- og artsverdier som skal ivaretas i Larvik, og hvordan. Temakartene vil bidra til å synliggjøre hvilke områder som vurderes som verdifulle. I tillegg vil planbeskrivelsen med tilhørende tiltak bidra til å heve kompetansen både internt i Larvik kommune som organisasjon og som samfunn. Planen vil også sende et signal om at Larvik kommune ønsker å forvalte naturmangfoldet på en kunnskapsbasert måte, noe som vil kunne gi kommunen et godt omdømme og kan føre til befolkningsvekst. Videre vil den gi en forutsigbarhet for utbyggere, næringsliv og andre som ønsker å gjennomføre tiltak i Larvik kommune.

MILJØFAKTORER:

Kommunedelplanen for naturmangfold i Larvik kommune vil kunne ha positive synergieffekter for miljøet i Larvik kommune. Planen synliggjør kunnskap om naturmangfoldet som skal forvaltes. Det er kommunedirektørens vurdering at å bevare naturmangfoldet i Larvik blant annet ved å jobbe mot arealnøytralitet, gjennomføre tiltak i handlingsprogrammet og å følge opp planbestemmelsene vil ha positive konsekvenser for miljøet.

KONSEKVENSER FOR BARN OG UNGE:

Kommunedelplanen vil kunne ha en positiv konsekvens for barn og unge ved at naturmangfoldet i Larvik ivaretas for fremtidige generasjoner.

ALTERNATIVE LØSNINGER:

Ingen alternativer foreslått.

VURDERINGER OG KONSEKVENSER:

Kommunedirektøren har gått gjennom alle høringsinnspillene og gjort en faglig vurdering av dem, se vedlegg 4. Basert på disse vurderingene er følgende endringer foreslått:

Kunnskapsgrunnlaget:

Det er gjort en endring som følge av innspill fra kommunens fire vannområdekoordinatorer.

Endringen går ut på å presisere at det er kun Lågen og Bergselva som er viktig leve- og gyteområde for laks, og ikke Farriselva.

Planbestemmelser:

I planbestemmelsene som ble lagt ut på offentlig høring ble det presentert to alternativer for § 2.1, § 2.5, § 2.12 og § 3.2, jf. KPU-sak 022/24:

- Alternativ 1 som foreslått av kommunedirektøren
- Alternativ 2 som foreslått gjennom vedtak i kommuneplanutvalget

Et flertall av høringsinnspillene som har kommet inn presiserer at de ønsker alternativ 1, ett innspill støtter alternativ 2. På bakgrunn av dette har kommunedirektøren foreslått å stryke alternativ 2 for §2.1, 2.5, 2,12, og 3.2 Det er tatt utgangspunkt i bestemmelsene og retningslinjene fra alternativ 1 i endringene beskrevet under: .

Med utgangspunkt i innspill som har kommet inn er det gjort en språkvask av planbestemmelsene. Uttrykk som "så langt det er mulig", "som hovedregel" og "i hovedsak" er tatt ut så langt det har vært hensiktsmessig. Dette er gjort for at bestemmelsene skal være konkrete og tydelige og retningslinjene skal virke supplerende. Unntaket er § 2.1 der det er kommunedirektørens vurdering at en slik endring i ordlyd vil hindre utbygging av framtidige utbyggingsområder i kommuneplanens arealdel.

Kommunedirektøren understreker også at det er kun bestemmelsene som er juridisk bindende, dersom formålet med bestemmelsene skal ivaretas kan de ikke endres til retningslinjer. Dette er lagt til grunn for de foreslåtte endringene beskrevet under.

§ 2.1 Utbyggingsområder:

Basert på innspill har begrepet *uberørt natur* blitt erstattet med en presisering om at bestemmelsen gjelder for *arealer som er viktige for sårbare og rødlistede arter og naturtyper i kommunen*. Videre er det tilføyd en egen setning som gir en avklaring rundt kompensering i og ved drikkevannskilder. Bestemmelsen bygger opp under vedtak om at Larvik kommune skal jobbe mot arealnøytralitet.

§ 2.2 Utvalgte naturtyper:

Det er presisert hva som ligger i begrepet *utvalgte naturtyper*, og gitt konkrete eksempler fra Larvik kommune. I tillegg er det tatt inn retningslinjer som definerer de ulike naturtypene. Bestemmelsen bygger opp under allerede foreliggende forskrifter om hvordan utvalgte naturtyper skal ivaretas.

§ 2.3 Gammelskog

Det har kommet flere innspill på at begrepet normal skogsdrift ikke er konkret nok, kommunedirektøren har derfor foreslått følgende ny tekst i retningslinjene: Det er tillatt med skogsdrift innenfor områdene med gammelskog i tråd med lov om skogbruk og tilhørende forskrifter. Hensikten med bestemmelsen er å ivareta den gammelskogen vi har (ca. 2%) så langt det lar seg gjøre i påvente av nasjonale prinsipper om hvordan gammelskogen i Norge skal forvaltes og et nasjonalt kartlag som heter gammelskog/naturskog.

Kommunedirektøren har også foreslått et nytt tiltak i handlingsprogrammet knyttet til gammelskog, se under Handlingsprogram i denne saken.

§2.5 Vilt

Bestemmelsen om vilt er endret fra å bevare til å ivaretas, for å kunne ha et større handlingsrom til å sikre vilttrekk og leveområder i pågående og og framtidige planer og utbyggingsprosjekter.

§ 2.6 Myr og våtmark

For å unngå misforståelser rundt hva som er å anse som restaureringstiltak i denne bestemmelsen er følgende presisert i nytt forslag: Tiltak som kan forbedre tilstanden til karbonrike arealer er å anse som restaureringstiltak.

§ 2.7 Nasjonalt og regionalt viktige naturområder

Hensikten med bestemmelsen er å beskytte områder registrert som nasjonalt eller regionalt viktige naturområder mot nedbygging til fordel for bolig, fritidsbebyggelse, næring m.m. Med utgangspunkt i innspill er det tilføyd et unntak for å bygge tursti for allmennheten og åpnet for drift og vedlikehold av eksisterende samferdselsanlegg. Bestemmelsen bygger på de prinsippene som Stasforvalter i dag bruker.

§ 2.8 Nasjonalt og regionalt viktige naturtyper

På bakgrunn av høringsuttalelsene er det tatt inn et unntak som åpner for at det er lov med tiltak på eksisterende bygninger innenfor registrert nasjonalt eller regionalt viktig naturtype, unntatt er tilbygg. Endringen åpner for at det kan gjennomføres drift og vedlikehold på eksisterende bebyggelse innenfor et område med registrerte nasjonalt og regionalt viktige naturtyper. Bestemmelsen har som hensikt å sikre at naturmangfoldet bevares. Et eksempel på et slikt område er Fredriksvern Verft.

§ 2.9 Lokalt viktige naturtyper

Det er lagt inn en definisjon av begrepet *terrenginngrep* i retningslinjene som følger definisjonen i SAK10 § 4.1 bokstav f, nr. 7.

§ 2.10 Lokalt viktige nær naturområder

Hensikten med bestemmelsen er å beskytte områder registrert som lokalt viktige nær naturområder mot nedbygging til fordel for bolig, fritidsbebyggelse, næring m.m. Med utgangspunkt i innspill er det tilføyd et unntak for å bygge tursti for allmennheten og åpnet for drift og vedlikehold av eksisterende samferdselsanlegg. Bestemmelsen bygger på de prinsippene som Stasforvalter i dag bruker.

§ 2.12 Store trær

Definisjonen av store trær og hva bevaring innebærer er flyttet fra retningslinjene til bestemmelsen. Det er tydeliggjort hvor og hva bestemmelsen gjelder og ikke gjelder. Det er også åpnet for drift- og vedlikeholdstiltak i tilknytning til samfunnskritisk infrastruktur etter vurdering av innkomne høringsinnspill. Denne bestemmelsen ivaretar kun store trær, hule eiker og andre utvalgte naturtyper ivaretas i §2.2, dette er også tydeliggjort i større grad i de reviderte bestemmelsene.

I retningslinjene er det lagt til en presisering rundt hvem som kan gjøre faglig vurdering av hva som er god nok bevaring av trær omtalt i § 2.12.

§ 2.16 Krav om åpne og naturlige vassdrag

Endret ordet ledning til *rør*, da man ikke legger elver og bekker i ledninger.

§ 3.1 Rekkefølgekrav

Bestemmelsen er endret til at det skal vurderes om det skal utføres supplerende kartlegginger. Dette begrunnes med at det ikke vil være relevant å gjennomføre supplerende kartlegginger i alle saker, men at dette er noe som må vurderes fra sak til sak. Basert på høringsinnspill har kommunedirektøren lagt til en presisering i retningslinjene som sier at naturkartleggingene må foretas på egnet årstid avhengig av hva som skal kartlegges, tilføyd en presisering om at det kreves ytterligere kartlegginger både på land og i sjø og generelt strammet opp retningslinjene ved kun å presisere det som svarer direkte til selve bestemmelsen.

§3.2 Endret "må disse sikres" til "skal disse ivaretas".

§ 4 Dokumentasjonskrav

Denne bestemmelsen er foreslått tatt ut, da kommunedirektøren mener at den er ivaretatt i §3.5.

Temakart

Det har kommet konkrete innspill på mulige feil og mangler i temakartene som følger planbestemmelsene. Kommunedirektøren har oppdatert kartlagene så langt det lar seg gjøre, men ønsker også å presisere at mulige feil er i kartlag som forvaltes av andre enn kommunen og det er derfor ikke mulig for kommunedirektøren å gjøre endringer på disse.

Kommunedirektøren har også foreslått et nytt tiltak i handlingsprogrammet knyttet til temakartene, se under Handlingsprogram i denne saken.

Handlingsprogram:

Det har blitt gjennomført en omfattende jobb med kartlegginger i løpet av planperioden av denne kommunedelplanen. Det fremkommer gjennom handlingsprogrammet i planbeskrivelsen at det fremdeles gjenstår en del kartlegginger og bearbeiding av disse, dette kommenteres også i flere av høringsinnspillene. Det er flere som mener at det bør utarbeides et kart som på en bedre måte visualisere de viktigste områdene med viktig naturmangfold i kommunen.

Kommunedirektøren foreslår på bakgrunn av høringsuttalelsene følgende nye tiltak i handlingsprogrammet:

- Det skal i forkant av en revidering av kommunedelplanen gjennomføres en vurdering av kartleggingene som er gjennomført. (Stikkord: hva er kartlagt, kvalitet, hva er behovene?)
- Det skal gjennomføres en vurdering av hvilke lokale ansvarsarter vi har i kommunen vår. Resultatene skal publiseres på kommunens hjemmeside.
- Det skal jevnlig, minst hvert andre år, vurderes behov for oppdatering av kartlag samt hvordan kartlagene som er i tilknytning til bestemmelsene presenteres for å lage en mer leservennlig og visuell presentasjon av dataene.
- Det skal lages en oversikt over bestandene med gammel skog ved utarbeiding av nye skogbruksplaner. Dette skal ligge til grunn for forvaltningen av gammel skog. (Stikkord: alder, bonitet, lokalitet)

Videre har det kommet flere innspill som etterlyser et mer konkret handlingsprogram. Her pekes det blant annet på at det bør fremkomme hvem som har ansvar for de ulike tiltakene, kostnader og tidsfrist for gjennomføring. Kommunedirektøren ønsker å presisere at handlingsprogrammet er laget slik at flere tjenesteområder og avdelinger kan gjennomføre samme tiltak. Tiltakene vurderes årlig i forbindelse med strategidokumentet og virksomhetsplaner, avhengig av ressurser og midler. Med utgangspunkt i kommunens økonomiske situasjon vurderes dette som det mest hensiktsmessige og realistiske med tanke på gjennomføring per dags dato. På hvilket tidspunkt et tiltak vil bli gjennomført kan ha betydning for antatte kostnader knyttet til tiltaket, og det foreslås derfor ikke å forsøke å vurdere kostnader knyttet til de ulike tiltakene.

Konklusjon:

Hensikten med denne kommunedelplanen er å sikre en helhetlig forvaltning av naturen, slik at framtidig utbygging i minst mulig grad vil bygge ned områder som er registrert med viktige sårbare og rødlistede arter og naturtyper. Planen vil kunne bidra til å gi en felles forståelse og en forutsigbarhet for utbyggere og andre som ønsker å gjennomføre tiltak i Larvik kommune. Med utgangspunkt i endringene foreslått over, foreslår kommunedirektøren følgende vedtak:

- Bestemmelsene til kommunedelplanen for naturmangfold, datert 26.08.24, sist revidert 13.11.24, vedtas iht. plan- og bygningslovens § 11-15, slik de fremkommer i vedlegg 1.
- Alle plandokumentene oppdateres i henhold til kommunestyrets behandling den 11.12.24. Samtidig kan det gjøres redaksjonelle endringer av planmaterialet.

Vedlegg

Vedlegg 1_Planbestemmelser, datert 26.08.24, sist rev. 13.11.24

Vedlegg 2_Planbeskrivelse, datert 26.08.24, revidert 06.11.24

Vedlegg 3_Kunnskapsgrunnlag, rev. 061124

Vedlegg 4_Sammendrag av høringsuttalelsene

Vedlegg 5_Høringsuttalelsene

